2013. április 3., szerda • LXXI. évfolyam • 77. szám, 20 oldal • 230 forint, előfizetőknek 147 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Szülői akarat ellenére örökbe adhatja gyerekét a teherbe esett kiskorú

- Mivel az abortuszhoz továbbra is kell engedély, a civilek pressziót látnak.
- A tanácsadásra kijelölt védőnő sokszor a traumát fokozza. **Az ügy →4**

CSAPÓ BENŐ: AZ ÉRTELEM HATÁRAI TÁGÍTHATÓK

Interjú →13

Hálapénz A kórházvezetők nem kockáztatták meg a tiltást

Vékonyabb a boríték

Az intézményvezetők nem kürtölték világgá, hogy szabad a hálapénz elfogadása FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

Danó Anna

Ahogy nő a szegénység, úgy lesznek vékonyabbak a hálapénzt tartalmazó kórházi borítékok is. Ha komoly beavatkozásról van szó, akkor a hozzátartozók még összekaparják, amennyit csak tudnak, de olyan betegség esetén, amely nem jár közvetlen kockázattal, már kétszer is meggondolják, hogy adjanak-e egyáltalán pénzt az orvosnak. A beosztott orvosoknak és az ápolónőknek már nem nagyon jut az extra juttatásból.

Valójában senki nem tudja, menynyi hálapénzt adnak a betegek – az összeget 30 és 100 milliárd forint közé becsülik. A tavaly júliusban hatályba lépő új munka törvénykönyve szinte legalizálta, hiszen a jogszabály a hálapénz elfogadásának feltételéül azt szabta, hogy a munkáltatónak felmentést kell adnia a törvény azon tilalma alól, amely szerint harmadik személytől díjazás nem fogadható el vagy nem köthető ki. A lehetőséggel éltek is a közfinanszírozott egészségügyi intézmények vezetői: még az egyházi fenntartású kórházakban is engedélyezték a hálapénz elfogadását orvosaiknak.

Igaz, tiltani nem is nagyon lett volna értelme: a hálapénz Magyarországon elfogadott kiegészítése az állam által mesterségesen alacsonyan tartott orvosi béreknek, s ha valamelyik igazgató mégis vette volna a bátorságot, és megtagadja az engedélyt, akkor azzal a borítékot elfogadó orvost, de még a hálapénz átadóját is „bűnelkövetővé" tette volna. Igaz, a főigazgatói engedélyekről az érintettek zöme leginkább csak hallomásból értesült, az általunk megkérdezett orvosok egyike sem emlékezett arra, hogy írásos tájékoztatást kapott volna erről. Ahogy a betegek sem az intézmények hivatalos tájékoztatásából tudják ezt.

Arra a kérdésünkre, hogy a hálapénz elfogadásának engedélyezéséről miért nem tájékoztatják a betegeket, a főigazgatók szinte egyhangúlag azt válaszolták: az felhívás lenne keringőre. Az egyik orvos ezt azzal is kiegészítette, hogy a beteget egyáltalán nem érdekli, szabad-e hálapénzt adnia. Az már inkább, hogy tud-e adni: ott, ahol korábban kiszámítható jövedelemként lehetett tekinteni a juttatásra, mára szinte elhanyagolható mértékűre zsugorodott ez a jövedelem.

Igaz, e szempontból is nagyok az eltérések. Az onkológusok vagy az egyéb, életet veszélyeztető betegségek gyógyítói nem nagyon érzik meg a válságot. Kalkulálható maradt a jövedelem az olyan szakmákban is, ahol az orvos maga dönti el, kit operál és kit nem. Azért is megbízhatóan fizetnek a hozzátartozók, hogy idős, magatehetetlen rokonaik krónikus ápolásához jussanak. E területen még a munka dandárját végző szakdolgozóknak is jut a hálapénzből – mondja egy főorvos, aki szerint hiába van főigazgatói engedély, az olyan, mintha a főpolgármester azt írná a Városháza falára: jogszerű a korrupció. A szabályozás következményeként – állítja – mindenki sárossá vált: a kórházigazgató, a beteg és az orvos egyaránt.

Weltner János sebészfőorvos szerint a hálapénz arra való, hogy a beteg biztosítsa magának a számára nehezen átlátható szakmai területen a lehető legjobb pozíciót. S mivel az állami rendszerektől ezt nem várhatja, megpróbál biztonságot venni magának. Szerinte olyan ez, mint a templomi perselypénz: egyik után sem adóznak, és mindkettő az adóhatóság tudomásával történik. Weltner János szerint az államnak magára kéne vállalnia a szabályozás felelősségét, az orvosi kamara díjtételbizottságának pedig meg kellene határoznia az orvosi munka tarifáját, amit a biztosító fizetne.

Az egyházi intézményként gyógyító Bethesda főigazgatója, *Velkey György* – ő a Magyar Kórházszövetség leendő elnöke is – azt mondta: maga is kiadta a hálapénz elfogadásával kapcsolatos munkáltatói engedélyt. Azt azonban nem tudja, hogy a gyógyítóik miként állnak e kérdéshez, informális csatornákon keresztül úgy értesült, hogy sokuk elutasítja a hálapénzt. Tíz éve, amikor gyógyított, ő is ezt tette: a hozzátartozókat inkább arra ösztökélte, hogy ha elégedettek, akkor ott van a kórházi alapítvány számlaszáma, arra befizethetnek. Arra a kérdésünkre, hogy van-e olyan orvosa, aki egyértelműen jelzi a ruháján vagy bármilyen más módon, hogy nem fogad el hálapénzt, a főigazgató nemmel felelt. Hozzátette: a rezidensösztöndíjra szerződők annak idején írásban is vállalták, hogy nem fogadnak el ilyen juttatást, de ők sem viselnek megkülönböztető jelet. Mindenki a lelkiismerete szerint jár el.

Szolgál és kémlel: egyszer a pilóta nélküli repülők eltakarják a napot

A drónok igazi elterjedése még előttünk áll: a háborús bevetés mellett védhetik a terményt a károkozóktól, a tűzoltóknak előre felmérhetik a terepet, és beleolvashatnak a levelezésünkbe. →7

A Déri Múzeum vizsgálódik, igaz, ehhez a tényfeltáró sajtócikk is kellett

Munkácsy Mihály monumentális festménye a szállítás közben sérülhetett meg, de az sem tehetett jót az Ecce homo vásznának, hogy Debrecenben két hónapot állt csomagolásában. →14

MUNKÁRA VÁRÓ KONTINENS

Összesen huszonhatmillió munkanélkülit regisztráltak az Európai Unióban, Magyarország ebből jelenleg 502 ezer fővel veszi ki a részét. Különösen rossz a helyzet a 25 éven aluliak körében – egyes országokban több köztük a segélyen élő, mint a fizetést kapó. →10

FOTÓ: REUTERS – MARCELO DEL POZO

ÖTÖDIK HASÁB

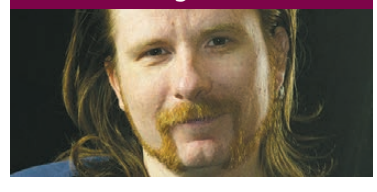
Beintés

Tízmillió forint. Ha tetszik, rongyos tízmillió. Ennyi hiányzik ahhoz, hogy egy nagy hagyományú szimfonikus zenekar életben maradjon. Az ember azt gondolná, hogy Sopron városa, polgárai, cégei már csak a szégyen elkerülése érdekében is összedobnak ennyi pénzt. De manapság nem ilyen idők járnak. Túl sok a támogatásért nyújtott kéz, és túl kevés az állami szférán kívül megmaradt forrás. Kerülnénk azt a demagógiát, hogy bezzeg a focira van pénz. Nem azért, mert ez az összehasonlítás indokolatlan lenne, hanem azért, mert ha akar, akkor az államnak a zenére is van pénze. És nem csupán a Dankó Rádió repertoárjára.

Balog Zoltán miniszter a napokban jelentette be: 1,95 milliárd forint plusztámogatást ad a kormány a kiemelt zenekarok, énekkarok, továbbá a Művészetek Palotája működéséhez. Nem sajnáljuk tőlük, de a döntés azt jelzi, hogy a kirakatot fényezi a kabinet, miközben az ország egészséges zenei életéhez nélkülözhetetlen helyi műhelyek, zenekarok, iskolák kezét elengedi. Márpedig egy magyar művésznek, társulatnak, zenekarnak ma akkor van pénze, ha az állam ad neki. Mert az őket eddig segítő egyéb források elapadtak.

A kultúra civil támogatóinak üres a pénztárcájuk, a korábbi nagy szponzorok a rájuk rótt adókat nyögik, és ezeket a dotációkat húzzák le először. Az önkormányzatokat pedig nemcsak a hiteleik, hanem a bevételeik jelentős részétől is megszabadította a kormány. Vezényelhet az 1829-ben alapított soproni Liszt-zenekar karnagya pizsamában, ferraris ruhában, felhívhatja akármilyen elkeseredetten a figyelmet a pénztelenségre, ha Balog miniszter szívét nem sikerül meglágyítani, akkor a zenekarának lőttek. *(A szerk.)*

Vélemény

A parraghozás

A kamaracézár és udvarának olajképéhez Uj Péter készített vázlatot. →11

A slamasztika

A statisztikai mutatószámok fetisizálásának három, azaz 3 következményét sorolja Várkonyi Iván. →11

9 770237 377039 13077